

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 11.

6. Juni 1905.

21. Aarg.

Kvinderne og Kommunalraadene. — Retskrivning. — Ensidighed. — Vore Søsterforeninger. — Wisbechs liberale Kvindeforening. — Dansk Kvindesamfund. — Pressepluk. — Sociale Virksomheder. — Uddandet.

Kvinderne og Kommunalraadene.

I vort offentlige Liv har det voldt megen Fortræd, at manges vigtig Samfundsreform, der er bleven bragt i Forslag af de ledende Politikere, er bleven bedømt fra et Partistandpunkt i Stedet for af Hensynet til en sund og retfærdig Samfundsudvikling, navnlig i Retning af at bringe gavnlige Kulturstrømninger ind i de brede Lag. Følgen heraf er, at de Fremskridt, der gøres, i Almindelighed komme dumpende stykkevis som en Frugt af tilfældige Situationer i givne Øjeblikke i Rigsdagen. Men al social og human Lovgivning bør være et sammenhængende Hele, hvori ingen væsentlige Led savnes. Dette Forhold er en væsentlig Aarsag til, at man heller ingen Vegne kommer med Udvidelsen af den kommunale Valgret. Fra konservativ Side har man endnu hidtil været stærk nok til at gøre de saakaldte „besiddende“ Klassers Herredømme saa godt som dominerende, navnlig i Sogneraadene, hvortil den højstbeskattede Femtedel af Kommunevælgerne rekruterer den større Del. I Købstæderne vælges den større Del af Byraadene som bekendt af den almindelige Vælgerklasse. Det er derfor, at Spørgsmaalet om Udvidelsen af den kommunale Valgret særlig har sine Modstandere blandt det store Hartkorns Repræsentanter i Rigsdagen.

Man vil fra den Side nødig udsætte sig for i Sogneraadene at faa Husmænd og Arbejdere i Flertal, og endnu mindre vil man have Kvinderne gjort valgberettigede og valgbare til disse Raad. At desuagtet baade gifte og ugifte Kvinder har faaet Valgret og Valgbarehed til Menighedsraadene, der foreløbig gælder 6 Aar, skyldes formodentlig en ren Tilfældighed. Dekonservative Modstandere, der

ellers pleje at spidse Øren og raabe Gevalt, saa snart Talen er om Kvinderettigheder, have rimeligvis om ikke sovet, saa dog været magtbundne, da Loven om Menighedsraadene var til Behandling i Rigsdagen. Endnu har Ingen besværet sig over, at Husmødre og økonomisk uafhængige Kvinder taler et Ord med i Menighedens Sager, endog naar det gælder at udpege en ny Præst under en Vakance. Fra flere Sider forlyder det, at Kvinderne optræder saare frimodigt overfor Raadene gejstlige Formænd og dømmer mere uildt om mange Ting end Mændene. Man kan være overbevist om, at de lige saa tilfredsstillende vilde udfylde en Plads i Sogneraadene. Men under alle Omstændigheder er der, ved at give Kvinderne Adgang til Menighedsraadene, skabt et Præsedens, som vil gøre det meget vanskeligt for Reaktionen ret længe at spærre Adgangen for dem til Kommuneraadene. Nægtes kan det jo heller ikke, at den nuværende Regering har lagt for Dagen alvorlige Hensigter med Hensyn til Gennemførelsen af en udvidet kommunal Valgret. Havde man ikke den ulyksalige Partipolitik, som føres inde i Rigsdagen af højst forskellige Aarsager, hvori Parti- og Standsegennyttens ofte spiller en fremtrædende Rolle, vilde den sidste Rigsdagssamling næppe være bleven sluttet, uden at den paa Dagsordenen staaende kommunale Valgreform var rykket sit Maal en Del nærmere, end sket er.

Denne Gang var det Føreren for det frikonservative Parti i Landstinget, som fremlagte Befænkningen om det omhandlede Reformforslag. Men Betænkningen blev fra alle Sider stemplet som komplet umulig som Grundlag for en endelig Lov. At det vilde komme saaledes, kunde man længe forud læse sig til i de konservative Aviser af alle Afskygninger. Disse kom atter og atter tilbage til Venstres „radikale“ kommunale Valg-